

ASEHARRASTUSVUOSI 2012

Taas kalenteri vaihtui uudelle vuodelle. Viime vuosi meni aselain muutoshankkeen voimaantulossa ja sen käytänteitä odotellessa. Käsiaseiden hankkiminen on vähentynyt radikaalisti johtuen uusista lupaehdoista. Uutena tekijänä on ollut myös se, että aseiden hankkimislupaa hakevan tulee osoittaa ampuma-asekouluttajan todistus aktiivisesta harrastuneisuudestaan, joka on jatkunut vähintään kaksi vuotta. Omituista asiassa on se, että lain voimaan tullessa ei maassamme ollut yhtään poliisin kouluttamaa ampuma-asekouluttajaa. Lisäksi omituista on myös se, että harrastuneisuus pitää osoittaa ennen lainvoimaan tuloa olevalta ajalta, vaikka tällaista vaatimusta ei ole aiemmin tarvinnut soveltaa. Tulee väkisinkin mieleen sotasyylisyysoikeudenkäynti, jossa laki tuli voimaan takautuvasti. Kesäkuussa voimaan tulleen lakimuutoksen olisi täytynyt pitää sisällään siirtymäaika, joka olisi alkanut vasta lakimuutoksen voimaantulosta. Tämä menettely kertoo lainsäätäjien ja virkamiesten asenteesta aseharrastajia kohtaan.

Sisäministeri asetti viime vuonna työryhmän, jonka tarkoituksena on selvittää Suomen aseturvallisuutta. Työryhmän tuli saada raporttinsa valmiiksi viime vuoden loppuun mennessä. Työryhmä järjesti seminaarin, jossa myös Asehistorian Liiton edustajat olivat edustettuina. Seminaarin henki oli hyvä ja vaikutti siltä, että he aidosti halusivat kuunnella aseharrastajia järjestöjä. Joka tapauksessa työryhmän aikataulu on melko kiireinen. Työryhmä ei käytännössä ehtinyt tutustua aseharrastukseen käytännön tasolla, mikä olisi ollut erittäin tärkeää. Johonkin he kävivät tutustumassa, mutta mihin, sitä ei meille mainittu. Lienee joku asejärjestö varmaan käynyt supattamassa työryhmälle ja tuonut lähinnä omaa näkemystään heidän tietoonsa.

Erilaisissa lausunnoissa ja edunvalvonnassa on tärkeää, että asioihin suhtaudutaan positiivisella tavalla. Aseharrastus on niin laajaa ja monipuolista, että yhtä yksittäistä harrastusmuotoa ei tule pitää ainoana oikeana tapana harrastaa aseilla.

Aselainmuutoksessa urheiluampujat ja loukkumetsästäjät saivat nyt riittävästi hankaluuksia omalle toiminnalleen, kun käsiaseiden saamista kiristettiin. Tämä on hyvä muistaa, kun annetaan lausuntoja ja edustetaan ampumaharrastajia. Kukaan ei ole muutoksilta suojassa ja on turha kuvitella, että muutokset eivät tulisi koskemaan omaa alaa. Avoin yhteistyö kaikkien alan harrastajajärjestöjen kanssa on ensi arvoisen tärkeää. Tätä sekä minä, että Asehistorian Liitto on aina painottanut, kun olemme yhteistä asiaamme vieneet eteenpäin.

THL:n tutkimusprofessori Kristian Wahlbeck esiintyi myös tuossa seminaarissa. Hän toi siellä esiin samoin kuin myöhemminkin julkisuudessa, että aseiden määrällä ja erityisesti käsiaseiden helpolla saatavuudella on suora merkitys ampumalla tehtyjen itsemurhien määrään. Helsingin Sanomissa oli artikkeli Wahlbeckin esittämästä tutkimuksen johtopäätöksistä. Seuraavassa suora lainaus HS:n nettisivuilta:

"Suomessa nuorten miesten itsemurhista huomattava osa tehdään käsiaseilla. Näiden tehokkain ehkäisykeino olisi aselain tiukentaminen etenkin aseiden säilytyksen osalta", katsoo Wahlbeck. Suomessa on runsaasti metsästysaseita. Wahlbeckin mielestä aseet pitäisi säilyttää niin, etteivät ne olisi käden ulottuvilla hetken mielijohteesta.

Omituista tässä julkistetussa "tutkimuksessa" on se, että Wahlbeck ei kerro, miten hän kyseisiin johtopäätöksiin päätenyt. Wahlbeck ei näytä tietävän, että aseita ei lain mukaan saa säilyttää siten, että ne ovat ns. käden ulottuvilla. Ja mikäli omistaa useamman kuin viisi käsiasetta, niin nehan tulee säilyttää turvakaapissa. Ja Wahlbeckin logiikan mukaan tuolloinhan on viisinkertainen todennäköisyys tehdä käsiaseella itsemurha, kun niiden määrä siihen kerran vaikuttaa. Samainen herra esiintyi myös aseturvallisuusseminaarissa,

jossa hän väitti aseiden määrän yllensäkin korreloivan itsemurhien määrään. Kuitenkaan näiden väitteiden tueksi ei esitetty mitään tutkimustuloksia, eikä muutakaan selvitystä siitä, miten hän oli näin johtopäätöksiin päätenyt. Kun tutkimusprofessori esiintyy julkisuudessa, niin hänen tulisi noudattaa tiedeyhteisön normeja asioiden esiintuomisessa. Tiedehän pyrkii olemaan objektiivista, julkista ja itseään korjaavaa. Nyt ei tainnut näin olla?

Valtion taloudenkireä tilanne tulee jatkumaan kuluvana vuonna ja jopa kiristymään vielä nykyisestäkin. Tämä tulee eittämättä vaikuttamaan myös poliisin määrärahoihin sekä sitä myöden myös aselupahallintoon ja – menettelyyn. Jo nyt osissa poliisilaitoksista on otettu käyttöön sähköinen ajanvarausjärjestelmä, josta varataan aika, kun asioi lupien kanssa. Jotkut ovat kokeneet, että järjestelmä on hankala. Itse kokeilin ennen vuoden vaihdetta järjestelmää, kun kävin hoitamassa ajokorttiasioita. Oli itse asiassa näppärää, kun menit hiukan ennen varattua aikaa paikalle ja sitten sinut kuulutettiin tiskille. Ennen sai jonottaa miten milloinkin. Poliisin kanssa asioitaessa on hyvä muistaa, että poliisi myöntää suomessa noin 300 000 ajokorttilupaa vuodessa ja passejakin vanhenee tulevina vuosina satoja tuhansia. Jonotapa nyt siinä näitten kanssa – tai varaa aika netistä. Ehkä aseharrastajienkin on syytä muuttaa käsityksiään lupahallinnosta ja alkaa käyttämään hyväkseen järjestelmän etuja. Se, että tiskillä oleva ei tunne aseita tai aselainsäädäntöä, ei ole vielä muuttunut, mutta yhdessä asiat varmaan siellä tiskilläkin selviävät.

Kaikesta huolimatta, muistakaa harrastaa turvallisesti myös kuluvana vuonna aseidenne kanssa. Ei nämä pienet vaikeudet, joita meille yritetään asettaa, saa meitä jättämään hienoa harrastustamme. Ja muistakaa myös sellainen positiivinen seikka, että Puolustusvoimat saa uuden ylipäällikön tänä vuonna. Seuraavalla lieneekin sitten sotilasarvo, mikä ei ole ollenkaan huono juttu. Itse ainakin nostan maljan, kun presidentti on vaihtunut ja totean kuten Kariluoto Tuntemattomassa: Nyt ei enää, nyt se loppui.

Turvallisen suomalaisen aseharrastuksen puolesta – yhdessä rintamassa.

Jukka Sassi, puheenjohtaja
Asehistorian Liitto